

FOAIA ILUSTRATĂ

În Monarchie: $\frac{1}{4}$ an fl. 1.50; 1 an fl. 6
În România: $\frac{1}{4}$ an lei 5.—; 1 an lei 20

Apare în fiecare Duminică

Redacțiunea și Administrațiunea:
Strada Măcelarilor Nr. 21

Anul I

Sibiiu, 7/19 Iulie 1891

Nr. 27

Cântece populare

din giurul Sibiiului. — Culese de F. Roșca.

Blăstēmul.

Busuioc cu măciulie,
Spune-i badiului sē vie;
Spune-i, că de n'a veni,
Blăstēma-l-oi de-a muri!
M'oi ruga sfântului soare,
Sē-l usce de pe picioare.
M'oi ruga seara la lună,
La stele pe vreme bună,
Și-oi ruga câmpul cu flori
Și anul cu sērbători,
Acestea toate sē-l bată,
De-a minți ce-o ȃis odată.
De-și va călca jurământul
Și nu-și va ținē cuvēntul,
Să nu-l mai rabde pământul.
Sē moară precum nu moare
Nice om, niți sburătoare.
S'atunci sē-și aduc'aminte,
Că-i blăstēmul dela mine,
Că-i blăstēm dela mândra,
Care o iubit cândva!

Mândra mea, mândră iubită,
Nu te fac nenorocită,
Dă mâna cu ori-și-cine,
Măcar mai voinic ca mine.
Că eu pe unde-oi umbla
Tot de tine-oi întreba,
Pân' în mormēnt te-a băga.
Și la mormēnt voi veni.
Și-oi ȃice cătră mormēnt:
„Mormēnte, groapă săpată,
Mai descopere-te-odată,
Sē-mi mai vēd dragostea toată!“

Jelū-m'ași, jelū,
Jelū-m'ași și n'am cui,
Jelū-m'ași codrului,
Eară codrul nu mē crede:
Codru-i verde și 'mpenat,
Eu trăiesc tot supērat;
Codru-i cu multe potece,
Multe am de-a mai petrece.
Rabdă inimă cât poți,
Nu-ți da taina pe la toți.
Adevērul vrēnd sē-l spui,
Nu te 'ncrede nimērii,
Că anevoie găsești
O inimă precum ești.
Și anevoie va fi
Una s'o poți potrivi.

Foaie verde de podbeal,
Remăi sănētos Ardeal.
Foaie verde de sēcară,
Remăi sănătoasă țeară,
Că eu aȃi, mâne, poimāne
Voiu pleca Ardeal din tine.
Voi pleca și n'oi veni,
N'are cine mē jeli.
Floritică de pe rīt
Cum foc de-ai îngālbenit?
Cum foc sē nu 'ngālbinesc
De-atāta dor ce doresc.
Câte flori în giur de mine,
Nice una nu-mi vrea bine.
Câte flori de dedeparte
Toate-mi voiesc mie moarte.

Nu sciu, Doamne, locu-i rēu
Sau îți sūnt pēcātos eu,
Ori îmi sūnt ȃilele grele
Sau mē bat faptele mele.
Ori am rīs de cineva
Și-acum 'i-am ajuns urma.
Nu sciu rīs-am ori n'am rīs,
Vēd că bine n'am ajuns.

Un sfīrșit jalnic.

Din vieța măiestrilor. — De Ioan Popovici.

A doua ȃi după Sf. Ilie, Ghiță Delmeș nu putea sē lucre. Prândul nu-i priise și nici un spor nu făcuse cu toate că soarele începea sē asfințescă.

„E stricat și pace“, ȃise el, lāsând pe masă cojocul mōtotolit de sgārcirea degetelor uscate și osoase. „Stricat, — de ce m'am rugat mai mult lui Dȃeu, nu 'mi-a dat, și, de ce 'mi-a fost mai urīt și mai fricā n'am scāpat“.

Se uită apoi lung preste ochelari la pāretele din fațā și într'un tārȃiu, oftānd ca omul ce-și vede pierdute toate nādejdile, luā cojocul in mână. „Hei, hei,“ gemū el trāgēnd un fir de tārșāt, „parc'aș fi omorīt la oameni așa m'a bātut Dȃeu“

Și îngāndurat începū se coase rar, rar de tot, cum nimeni nu 'l-a mai vēdūt. Iși șterse de vre-o douē-ori ochelarii și tot 'i-se pārea, că abureala de pe ei nu se mai duce. Din când în când se opria pironindu-și ochii în masă, apoi ear' apuca acul și smēciua tārșātul de sē-l rupā.

„Vai și amar de ea și de copilașul ei“, murmură el privind în giuru-i, „cine scie cât 'mi-a fi dat să trăiesc, — mai bine de m'ar lua Ddeu acuma, să le remână ceva după mine“.

De multe-ori se gândise maistor Ghiță la moarte, căci p'un om cu zăpușeală, trecut de 60 de ani, adesea îl cuprinde gândul, că ați-mâne se va muta la cele vecinice, dar' ca în oara aceasta nici-când n'a dorit să 'i-se stîngă lumina vieței.

Și când venise soru-sa Veta, îl găsi cu jocul pe genunchi și cu capul lăsat pe mâna răzimată de masă.

„Bună seara, Ghiță“,mise nana Veta, stând în mijlocul odăii, apoi după-ce-l privi câtăva vreme se puse pe scaun în fața lui și începù să-și motolească năframa.

Într'un târđiu maistor Ghiță buiguit se uită la ea. — „Ai venit, Veto?“

„Venit, Ghiță“.

„Bine Veto“.

„Ai cinat, Ghiță?“

„Cina? Las' pe mai târđiu“.

„Să-ți aduc dar' răchie?“

„Las-o mutului răchie“, se răsti maistor Ghiță sculându-se în picioare, ear' soru-sa se uita nedumerită la el. Nedumerită, pentru-că d'abia acum înțelese, că grozav de necăjit trebuie să fie frate-seu, de nu cere nici înghițitura de răchie ce de ȃeci de ani se obicnuise s'o iee înainte de cină.

„Ce-i cu tine, Ghiță?“

Maistor Ghiță întoarse capul spre soru-sa. „Ce-i cu mine? Bătaia lui Ddeu, Veto“, și începù să tușească.

„Bătaia lui Ddeu?“

„Da, bătaia lui Ddeu, bătaia lui Ddeu, căci vai de socrul c'un ginere stricat și prăpădit“.

Soru-sa plecà capul, căci și ea scia, că nu-i în tot orașul om, care se ȃică: Ginererele lui maistor Ghiță e de treabă și cum se cade. Dar' cu toate, că vedea pe frate-seu tulburat în toată ființa, par'că nu-i venia vorbă pe limbă, ca să-l mai mângăie, ci își tot întindea năframa pe genunchi.

„Stricat“, grăi maistor Ghiță apăsât și greu ca omul, care doresce să-i înțelegi dintr'un singur cuvânt toată durerea și toată înscârbirea sufletului.

„Lasă Ghiță“, răspuse sfucios soru-sa, „că s'o mai îndrepta el...“

„Până-i lumea și pământul Veto, nici din putregai politir, nici din Iosif om... Iosif om! — Să te audă Ddeu, dar' mă tem, că mă vor băga în groapă și pe el tot prin birturi o să-l las...“ și ear' tuși.

„Căci veđi tu Veto, maistorul meu, Ddeu să-l ierte, a fost om cuminte și de câte-ori ne aducea seara câte un păhăruț de răchie ne ȃicea: Băgați de seamă ficiori, nu vă dedați la răchie, că mai afurisită patimă decât beția nu-i pe lume și omul pătimaș de beutură n'o fi om până-i

dealul deal și valea vale. Și se scii tu, Veto, că maistorul meu, fie iertat, a avut dreptate; apoi 'ți-am spus eu ȃie povestea cu Vlădica, care n'a vrut să fie nici curvar, nici cãrtaș, ci bețiv, că d'o lua un pic în cap să te fie ferit Ddeu de ce făcea. D'aceea ȃic eu Veto, că Iosif până nu va lăsa limbura, până atunci nu se va îndrepta. — Tu Veto, n'ai umblat, cât am umblat eu și nici nu cunosci atăta lume câtă cunosc eu, și eacă vorbești și tu ca o muiere, dar' să-ți spun una și bună: până-i cucul cu pene din Iosif om nu se face“.

„Îl cunosc eu, Veto, îl cunosc de mic și am avut multă băchie cu tată-seu, Ddeu să-l odihnească acolo unde e, c'a fost om de treabă, dar' maică-sa a fost muiere pătimașe, tare pătimașe. — Sciu eu Veto, ce ȃic și de ce vorbesc așa, — numai veđi, mă doare inima, că-i așa și 'mi-se rupe sufletul după fata mea...“

Nana Veta ar fi ȃis și ea ceva, dar' îl cunoscea pe frate-seu și scia, că el când vorbește scoate cuvântul din inimă după-ce multă vreme l-a frământat; ș'apoi și ea înțelesese, că nepoată-sa duce o vieată necăjită.

„Ddeu însă, dragul de el“, ȃise maistor Ghiță mai departe, „să poarte grije de ea și de copilașul ei, — că eu ce am putut am făcut. Dar' d'oiu muri eu, Veto, să nu vorbesc într'un cias slab, pe drumuri o să ajungă. Că mult n'o să le remână după mine, ș'apoi și ce le rămâne, cređi tu, c'o să păstreze el? — Și voiuri muri, tu Veto, muri odată, că sânt om bătrân și cu zăpușeală, ear' pe la tîrguri și pe cele drumuri câte nu se mai întemplă, — dar' ei o să trăească că sânt tineri, o să trăească și nepotu-meu, că-i un copil lud, și vai de ei o să fie...“

„Da lasă, Ghiță, ce vorbești și tu“, îngână soru-sa cu lacrimi în ochii ei ascunși în fundul capului.

Ear' maistor Ghiță tușind răspuse: „Nu, Veto, nu mă tem eu de moarte, că am lucrat cu cinste și 'mi-am ținut omenia cât am trăit; am ajutat și am făcut bine cui am putut și la biserică am mers și m'am rugat lui Ddeu, dar' mă tem, Veto, mă tem, că d'oi închide eu ochii se vor prăpădi și ea și copilașul ei...“

„Și tu nu scii, tu nu înțelegi cât 'mi-e de greu: — 'mi-e greu, Veto, de par'că n'o se pot muri de durerea ei“.

Dar' soru-sa îl înțelegea, și cum să nu-l înțeleagă, dacă trăise atăta amar de vreme tot lîngă el. Îl cunoscea ea pe frate-seu destul de bine, încât să priceapă, că era lovit unde mai tare îl duria. Îl scia om harnic și de omenie, om cu frica lui Ddeu, și-și aducea aminte de vorbele ce le rostise la botezul Anei: Numai de bărbat bețiv s'o păzească Ddeu și, înțelegea, că maistor Ghiță, omul așeȃat și cuminte, omul cu trecere și cu vaȃă în lume, ajuns la bătrâneță stingher

să mistue în durerea nefericirii, d'ăși vedea unica fată nevasta unui om grozav de stricat.

„Ce să faci, Ghiță, bagseama 'i-a rînduit Dđeu așa“.

„Ba, Dđeu 'i-a rînduit bine, Veto, numai eu și fie-iertată mumă-sa 'i-am rînduit rău când am dat-o după el. Și blăstemat să fie ciasul, în care ascultând de vorbele muierii mele 'i-am făgăduit-o și am luat căpara“.

„Căci veđi tu, Veto, Ana mea era fată frumoasă și harnică, apoi mai avea și bani. Alt bărbat ar fi putut ea să-și găsească, dar' așa-i dacă te iai după sfat muieresc. Eu nu đic, că Dđeu s'o odihnească acolo în groapă unde e, 'și-a iubit și ea gloata ei; ar fi dorit și ea s'o vadă măritată bine, — decât nu trebuia să mă iee și să mă tot sucească cu vorba, că de s'ar scula acum din groapă, și ar vedea norocul Anii, carnea de pe ea 'și-ar rupe-o. — Și când îmi aduc de asta aminte, Veto, în veac đic, că mai bine să mă fie luat Dđeu pe mine în locul ei...“

„Dar' las', că n'a vrut numai ea, ci și Ana...“

„Nu, Veto, Ana đicea, că ce vrem noi, vrea și ea; și ce facem noi e făcut. Ci noi, noi proștii, că mai bine n'o se đic, o încredințarăm cu ochii închiși...“

„Și n'a fost Iosif la început așa, n'a fost. Veto, știu eu, că-i era drag de Ana, decât după doi ani să n'o mai fie vedut în ochi. Se legase de el Leuca lui Trifu, bat-o Dđeu s'o bată și să nu-i mai ajute, ear' din ciasul acela traiu bun și tignă n'a mai fost în casa lor. Se dedase la beutură și câte două-trei đile nu venia acasă; juca cărțile nopti întregi și se împrietenise cu toți dații de potcă.

Grăind astfel maistor Ghiță începù să tușească de 'i-se înroșiră ochii.

„Le știu eu Ghiță toate...“

„Ba nu le știi“, îi tăia vorba frate-sau strîngându-și pumnii, „nu le știi tu cum le știu eu, căci nu prea vii pe la mine, ear' lumea multe vorbește și multe minciuni se scornesc. Și minciună e și vorba, că eu ași fi învățat pre Ana să ascundă banii și cerceii și lucrurile de preț ce le-a avut; minciună, căci Iosif le băgase în zălog și lățise vorba că ea le-a adus la mine“.

„Și“, suspină maistor Ghiță, „e grozav de rea lumea, Veto, și tare nesocotită la vorbă. — Đic oamenii, că eu leg creițarul cu 10 noduri, îl leg, firesce că îl leg, dar' știu eu de ce-l leg. Numai el, blăstematul de el, de ce să plînge la toată lumea, că nu 'i-am dat partea Anii. — Oare n'ai vedut și tu cu ochii ței până 'i-am numărat 500 d'arginți, și 'i-am dat dulapuri, scaune, masă, paturi, perini, — tu știi tot ce 'i-am dat; — de ce dară mă povestesc? Nu-i mai dădui acum doi ani la tîrgul Vinerii mari 150 d'arginți. N'am stat bun la Iacob jidovul să-i dee 200 și cât a cărat Ana din casa mea, — cređi tu că eu nu

știu? Am știut, Veto, dar' m'am făcut că nu ved; — hei, Veto, mult a dus ea din casă dela mine, multă sudoare și chin d'al meu, dar' am tăcut și am înghițit...“

„Am înghițit până“, — se răsti el într'o pătimașe pornire dureroasă, „dar' nu mai pot și să nu-l aducă ciasul slab în casa mea, că-l scot afară cum nu 'i-o plăcea“.

Nana Veta nu deschidea gura, căci vedea pe frate-sau aprins de părerea de rău după truda lui risipită; ear' maistor Ghiță cu pași grăbiți măsura lungul chillei cuprinse de întunerecul ce se lăția ca cerneala cădută pe hârtie sugetoare.

După cîtva timp se puse pe scaun. „Și s'a lăudat, tu Veto, că mă omoară. De ce nu m'a stîns? De ce nu mă ucide dintr'odată și nu đi cu đii și cias cu cias. Că nu-i mai dau bani, că nu mai stau bun pentru el? Dar' de unde să-i mai dau? Să mă las nap acum la vreme de bătrînețe? Și pentru cine să stau bun? Pentru el, ca să-i bea și să-i peardă n cărți? — 'I-am plătit eu destule datorii, — să lucre, ticălosul, să lucre, că-i mare și-i tare. Ori nu 'i-e rușine obrazului, ca să-l țină muieria cu acul? Cum mai și rabdă Dđeu așa oameni“, strigă el înecat de tusa. — „și mă mir, cum de-l mai și ține Dđeu când beat ca un porc o bate d'o face tot vênătă“.

„Nu-i ajunge ei de amărită ce e, nu rabdă ea sêraca destule, dar' să o mai și bată, becherul de el“

„Hei, hei, — sêraci tinerețele și frumsetele ei cu cine și-le-a mîncat ea. Ruptă de foame și de lucru, el, bată-l Dđeu să-l bată, îi mai sdobesce și oasele, ear' ea, Veto, le rabdă, le rabdă că-i cununată cu el, nu-i de cele de pe taberă și nu vrea să-și lase copilul...“

„Ori cređi tu, că dacă ea nu 'mi-le spune, eu nu le aud, nu știu că...“, dar' tusa îi astupă gura.

„Și lumea đice, că de ce nu-i aduc în casă, de ce-i las să șeadă cu chirie. Dar' nu le-am đis, nu 'l-am rugat pe toți Dđeii să se mute la mine. Socoți tu că a vrut, — 'și-a bătut joc și de mine și de casa mea și s'a dus pustiului, că mai bine n'o să đic“.

„Am vrut s'o despart, că nu mai era modru, să trăească cu el, și am adus pre Ana cu copil cu tot la mine“.

„Umblat-a el în ruptul capului, rugatu-s'a, venit-a în toată điua la mine, ca s'o las și s'o las să se ducă acasă. A đis că-mi dă foc, că mă omoară cu parul și în urmă 'mi-s'o făgăduit, tu Veto, și s'o jurat și s'o blăstemat cum îi greu pămîntului, că nu va mai lua cărți în mână, nici beutură în gură“.

„Ce să fi făcut? S'o fi lăsat așa de casna lumii? S'a cununat cu el, era bărbatul ei, aveau un copil și credeam, că doară, doară îi va veni și lui mintea odată și se va îndrepta. — Am în-

tabulat casa și 'i-am mai dat 100 d'arginți să înceapă să lucre, să-l vîd om“.

„Dar' din cîne slănină și din bețiv om până-'i lumea nu mai faci. N'au trecut două luni și banii 'i-au prăpădit. Ba“, sușcîi el, „par'că d'atunci s'a stricat și mai tare“.

„E un an d'atuncia și astă-iarnă Ana zăcî 4 luni de țile și nu fusei eu la ea decît de vre-o două-ori, căci mă păzia lotru și cănele de el cu bâta să mă omoare dacă voiu pune piciorul în casa lui.

Și nici pre ea, nici pre copil nu-'i lasă să vină la mine, numai cînd îi ajunge lipsa de n'au încotro să dee“.

„I-am mai ajutat eu și nu 'i-am mai ajutat, că veđi tu, de ce să dau, dacă el și banii ce 'i-am trimis să înțoleze pre amăritul de copil 'i-a beut . . .“

„Și“, suspină el, «tu mă mai întrebi, că de ce sînt necăjit, — nu necăjit, cătrănit sînt, Veto, cătrănit de 'mi-e tot negru înaintea ochilor, și 'mi-e rușine să es printre oameni . . .“

„Nu-'mi făcî obrazul rogojină acum la Sf. Ilie; m'am pus pentru el, 'l-au chemat și pre el să țină mășala și după biserică să meargă și el între oameni la masă, — cređi tu că a venit? . . .“

„Dđeu să-l bată . . .“

„Că-'i ajunge de bătut, dar' mai bătut sînt eu, soro“.

(Va urma).

Afrodita.

O povestire din vechia Elada. De **Ernst Eckstein**. — Traducere din nemțesce.

(Urmare).

Se făcuse într'aceea amiadı. Deși se afla în o nefericită dispoziție, Conon luă direcțiunea înspre Strada Portului. Trecînd prelîngă monumentul lui Creon, observă printre buchetierele, ce tocmai se așeđaseră în giurul pedestalului, și pre frumușica Neaira. Vederea ei îi causă o vie surprindere. De mult Neaira dispăruse fără urmă din ceata buchetierelor. Astăzi pentru primadată reapărî. Și cum stetea ea acolo învîlită în larga ei haină galbenă lucitoare, în pîrul cel întunecos cu rose de primăvară, îi părî mai frumoasă ca ori-cînd. Ochii îi erau mai mari ca de obicei; trăsăturile ei aveau o expresie particulară spiritualisată, și totuși obrajii dînsei și florile din pîr se întreceau în vioiciunea colorii. Adevărat că nu era floarea de odinioară, ci vâpaia unei iritații febrile, care ascundea adevărul. Neaira, care acum se arêta atît de înfloritoare și plină de viață, se sculase palidă și veștedită din patul ei, după-ce petrecuse o noapte fără somn, dar' cu lacrimi ferbinți. Ea a fost de față la scenele de ieri; ea vîduse, cum Acontios strălucind de fericire prinse pre Cydipe de mînă; ea auđise cum poporul îl aclamase. În peptul ei

strivit de durere, dar' care până acum, cu toate desamăgirile, tot mai nutria speranța, se încuibase un simțemînt surd de desperare și de poftă de rîsbunare. Și această poftă de rîsbunare primise în decursul nopții fără somn încetul cu încetul formă hotărîtă. Cu ori-ce preț, — trebuia să caute a împedeca ce pentru ea era ceva insuportabil! Decît să conceadă, ca Acontios să devie bărbatul alteia, mai bine voiesce să peardă pre idolul dorințelor ei ferbinți și pasionate. În lupta împotriva destinului ei inamic, Conon, mirele refusat, era tocmai aliatul ei natural. Cu el împreună voia se făurească ea planul. Lui, aristocratului de neam ales și cu mare trecere, trebuia să-'i înfigă în inimă tot mai adînc și mai adînc ghimpele gelosiei, ear' mândria lui vătîmată trebuia tot mai mult ațîțată prin leșia sarcasmului, pentru a produce acea dispoziție, care nici o considerare nu mai cunoasce și care tocmai îi trebuia Neairei.

Prima ei idee fî, să se ducă la Conon acasă. Această vizită însă putea fi rîstălmăcită. Gîndindu-se mai mult asupra lucrului ajuns la conclusia, că o întăritare în public a celui respins ar avè mai mare efect. Astfel își aduse earăși aminte de coșulețul cu flori, care de mult stetea plin de praf în un unghiu. Tremurînd încă de emoțiunile durerii de astă-noapte, ea trecî pe dinaintea făuriștei lui Baios, și se îndreptă înspre locuința grădinarului, care mai înainte o provîduse cu florile trebuincioase. La reîntoarcere vîdî pre faurul stînd în ușe. Ea îl salută cu cuvinte, care păreau chiar călduroase, căci avea acum simțemîntul, ca-și-cînd ar trebui să tragă în partea sa pre toată lumea, și ca-și-cînd n'ar putè să-'și câștige destui prieteni pentru lupta în contra lui Acontios. Nătăvălosul Baios devenise palid de bucurie și mirare; el își uitase să-'i mulțumească pentru prietenoasa salutare și multă vreme încă stătî uitîndu-se ca împetrit în urma ei, deși ea dispăruse de mult după cornul străđii din apropiere.

Pentru tinerimea din Milet era un eveniment, că dintr'odată reapărî drăgălașa Neaira earăși la monumentul lui Creon pentru a oferî spre vîndare marfa ei frumos mirositoare. La moment fî încungiurată din toate părțile. Chiar și Conon își uita de mânia și ura, care din cauza nereușitei sale îl rodea la inimă, și se apropiă de grațioasa buchetieră.

În ochii Neairei se arêta o lucoare fulgerătoare. Nu așteptase ea atît de curînd să-'i se împlinescă dorința.

„Mai trăesci, scumpa mea?“ o întrebă Conon apropiîndu-se. „Te-ai făcut mai frumoasă . . . Fost-ai doară bolnavă, Neairo? Sau te-a prins Afrodita în lațurile sale?“

„Nici una nici alta“, replică Neaira cu indiferență.

„Ce rose și viorele minunate!“ continuă Conon. Și ce frumos le-ai legat!“

El făcù o mișcare, ca-și-când ar voi să-și aleagă buchetul cel mai frumos. Neaira însă își puse mâna dreaptă preste coș, hotărîtă să-l oprească.

„Nu așa cu grabă!“ țise ea cu voce tare.

„Ce va se țică?“ întrebă Conon. „Îți este marfa comandată?“

„Ba nu. Dar' ție nu-ți vënd nimic“.

„Și de ce nu, proastă mică“.

„Pentru-că desprețesc pre omul mișel, căruia un cerșetor a putut să-și fure mireasa“.

Conon îngălbeni.

„Ai nebunit?“ țise el încrețindu-și fruntea.

„Nici-decum. Fac numai întrebuițare de dreptul meu. Am doar' voie să-mi aleg pre cumpărători după plac; și oameni, pre care îi desprețesc . . .“

„Obraznico!“ strigă Conon, observând, că cei de prin pregiur încep a zimbî în semn de batjocură.

El întinse mâna în coș. Neaira îl prinse de braț.

„Nu te tinde!“ strigă ea furioasă, căci aducerea aminte de propria-i nefericire o podidise. „Creți tu, că eu voiu suferi ca tine, să-mi iee cineva ceea ce este al meu?“

Zimbetul celor dimpregiur se schimbă acum în rîs cu hohot. Conon cel îngâmfat nu prea era om plăcut. Fiecine îi doria rolul deplorabil, pre care 'i-l impuse Neaira.

„Ticăloaso!“ replică Conon, smucindu-se astfel, că răsturnă coșul cu florile. Strigăte hotărîte de desaprobare și de consimțire se aușiau din toate părțile.

„Așa“, țise Conon, „acum doară vei fi aplecată a-mi spune, care este prețul mărfii tale; căci, ceea ce a căđut în prafu străđii, nu mai află cumpărători în Milet“.

Neaira își strînse obrazii în pumni. Ea plângea. Apoi dintr'odată o luă pe o coardă mai domoală.

„Bine“, țise ea hesitând. „Ai ajuns la ce ai dorit. Trebuie să primesc bani dela tine, pentru-că numai astfel pot să plătesc pre gradinar“.

În acest moment se făcù o mișcare în public.

„Cydipe!“ resună din toate părțile.

În adevăr, lectica frumoasei fiice a Archontei se arătase strălucind de aur și de purpură prin îmbuldeala străđii, Cydipe venia dela Jole. Plecându-și grațios frumosul cap pe brațul ei rotund, stătea răzimată în perinile lecticei, mulțumind în dreapta și în stânga la salutările, cu care fù întimpinată, și încântând pre toți deopotrivă.

Admirarea pentru tot ce e tînăr și frumos era în Milet, ca și pretutindeni, unde se aflau elini, un cult. La auzul cuvântului „Cydipe!“ toată lumea grăbia în direcția, de unde se ivise figura admirabilă a fetei. Numai Conon stătù locului — și Neaira.

Fără amînare buchetiera se folosi de buna ocaziune.

„Conone“, țise ea, „nu te supăra, că în iritația mea am rostit cuvinte, care au trebuit să te vateme. Eu totdeauna te-am stimat, și astfel n'am putut să sufer, că un venetic, un om de rînd, să te eclipseze pre tine, surcel din strămoși atât de străluciți. Dacă mă vei ierta și dacă mă vei face părtașe de încrederea ta, îți voiu sta în ajutor, să redobândesci, ce ai perdut“.

„Tu?“ țise Conon cu dispreț.

„Da, eu!“

Aceste le țise cu atâta hotărîre, încât Conon tresări.

„Cum așa?“

„O să afli îndată, dacă mai ântei voiu ști, că Neaira nu-ți este prea neînsemnată pentru astfel de servicii“.

„Vorbesce! Dacă cunosci vr'un mijloc, care pare cu minte și promite rezultat, ași trebui să fii un nebun, dacă ași refusa“.

„Ei bine! Ascultă dar': eu pot să dovedesc prin mărturii, că Acontios 'și-a bătut joc de ței; mai mult, că a atentat la vieța Archontei“.

Nani, nani, pușor!

„Vorbesci în deliriu“.

„Vorbesc despre ce pot răspunde“. Apoi domolindu-și vocea,mise încet:

„Si dacă mărturiile, pre care ți-le voi aduce eu, nu vor fi deajuns, ce oare ar pute împedeca pre bogatul, pre puternicul Conon a întregi numărul lor?“

„Cum așa?“ întrebă Conon devenind palid, deoarece-ce cam ghici, ce voiesce să ȳică.

„Cu bani multe se pot“,mise Neaira.

Conon îi aruncă o privire pētrunȳitoare.

„Fată, ce demon a intrat în tine?“ întrebă el uimit. „Vrei să mă faci să cred, că consimțirea pentru mine și soartea mea este, ce-ți pricinuesce această emoțiune? — Sau te numeri și tu între aceia, care au o sete nestînsă după avuții?“

„Eu! Nici decum!“mise Neaira cu amărăciune. „Eu desprețuesc banii, mie nu-mi trebuie. Singură, în o pustietate, ași voi să trăiesc, numai cu cele neapērate pentru hrană, lipsită de ori-ce sculă sau podoabă, când ar fi vorba să-ți dovedesc, că nimic, absolut nimic nu cer pentru mine“.

„Iubesci dar' pre Acontios!“mise Conon repede.

„Îl urăsc“,răspuse Neaira cu hotărîre. „Dacă l-ași iubi, putere-ași să-mi dau atâta silință, să-l surp? Nu, Conon! Numai simțul pentru dreptate este, ce mă împinge înainte, și prietenia pentru tine, care dintru început te-ai arētat binevoitor față cu mine“.

Cu o confusiune prefăcută își plecă ochii în jos.

„Da“,continua ea, „eu n'am uitat acest lucru! Nu-mi ȳiceai tu oare totdeauna scumpă Neairă? Nu lăudai grațiile mele? Nu preamăreai arta mea? Destul pentru acum. Cydipe, cea de toți admirată, a trecut înainte. Gloata de guricăscate, care alergase după ea, ca haita după vênat, se reîntoarce. Nu este aici locul potrivit, pentru a ne sfătui asupra astorfel de lucruri importante. Dacă ai plăcere să afli amēnunte, vino deseară, două oare după apusul soarelui pe malul stâng, acolo, unde Calea lui Poseidon intră în drumul cătră Didymoi. Trebuie în viitor să ne întâlnim, fără-ca cineva să ne vadă împreună“.

„Bine. Voi veni“.

(Va urma).

Nani, nani, pușor!

(Cu ilustrațiune.)

Dragul mamei fecioraș a căpētat aȳi dela tatăl seu pîima păpușe! A sărutat-o, a îmbrățișat-o, i-a mai scrintit câte o mână, i-a mai smuls câte o șuviță de păr, i-a mai tras de cea hăiniță, până-ce i-o a spintecat în câteva locuri, pentru-că „intuițiunea fiind temelul cunoștințelor noastre“, omul cu toate ale sale simțiri trebuie să caute a-și procura cât mai multe și mai variate impresiuni, mai ales dela un lucru atāt de interesant și care aȳi pentru prima-dată se înfățișază ochilor trupesci și sufletesci. În

cele din urmă dragul mamei s'a obosit din pricina necumatei frământături și a năvalei ce multele simțiciuni noue a dat asupra micilor sei creeri. Mama l-a luat pe brațul seu moale, l-a legănat și „Cu vers dulce l-a ngănat“, până-ce a adormit. O privire plină de iubire îi mai aruncă, înainte de ce în vîrful degetelor ar eși din odaie' pentru a-și mai căuta puțin și de alte lucruri de ale casei. Apoi ese. Dar' și pe afară gîndul tot la „dragul mamei“ se întoarce și, când îi vine aminte vr'o năsbutie de a micului ei odor, fața i-se învelesce și inima-i saltă, pentru-că decāt a mamei fericire

„Nici că se află sub soare

Fericire mai deplină“.

Biserica, școală, educațiune.

— Despre sērbarea naserii sf. Ioan Botezătorul în Suceava, unde se află moaștele sf. Ioan-Cel-Nou, citim în „Gazeta Bucovinei“: Lumea adunată nu numai din toate unghiurile țerii, ci și din România, Transilvania, Galiția și alte locuri, numēra preste 10.000 oameni. Luni în ȳia sērbării, după liturghia pontificală sēvrșită de Eminentia Sa Archiepiscopul și Metropolitul Silvestru, încungiuurat fiind de o asistență numēroasă de preoți, procesiunea a plecat cu moaștele sf. Ioan la piața tîrgului vitelor, unde s'a sēvrșit sfințirea aghiasmei mari. După sfințirea apei și predica ocașională, procesiunea s'a reînors earăși la mănăstire, urmată fiind de convoiul fără sfinșit al creștinilor peregrini. La două oare d. a. a avut loc în localitățile priorului mănăstirei, archimandritul Emanuel Ciuntuleac, supeul, la care au fost invitați reprezentanții stărilor civile și militare. — **Examene de maturitate.** La gimnasiul român gr.-ort. din Brașov s'a ținut examenul de maturitate în ȳilele din urmă ale l. tr. S'au supus la examen 9 inși, dintre care 2 au eșit cu calculul foarte bine, 3 cu bine, restul cu suficient; ear' la gimnasiul român din Năsēud s'a ținut examenul la 16 Iunie. Dintre cei 15 școlari admiși, retrăgēndu-se 4 au rēmas 11, dintre care 2 n'au putut trece examenul. — La școala confesională gr.-ort. română de fete cu internat din Arad s'a ținut **primul examen**, în prezența episcopului diecesan, a comitetului reuniunii damelor române și a unui public numēros. Resultatul școalei cu internat, organizată după toate recerînțele pedagogiei moderne, a fost deplin mulțumitor. — **La școala civilă de fete cu internat din Sibiu**, susținută de „Asociațiunea transilvană“, examenele cu bun succes s'au ținut la 26 și 27 Iunie n. Numērul elevelor din internat au fost 49. — **Examenele de cualificațiune** învēțătorească pentru archidieceasa transilvană rom. ort. s'au ținut la Sibiu în ȳilele dela 1—4 Iulie. Numērul celor insinuați pentru facerea examenelor a fost de 61. — „**Școala Română**“, societate pentru promovarea intereselor școlare române din Bucovina, excrie mai multe premii de 15—50 fl. v. a., pentru învēțătorii dela școalele populare, care vor face cu școlarii din școala lor examenul de primire în clasa I-a românească dela gimnasiul din Suceava. — **Curs pentru industria de casă** în legătură cu instruarea în cunoascerea notelor musicale deschid dd. Maximilian Silași, învēțător, și Ioan Boeriu, profesor de praxă și industria domestică în Gherla. Cursul se va începe la 1 August st. n. în edificiul preparandial din Gherla și va ținē 20 de ȳile. Instrucțiunea se va întinde asupra cusutului și împletitului cu papură și trestie, pentru pregătirea de mobile, coșuri, coșnițe de albine etc., asupra împletitului de diferite obiecte din paie și nuiele, asupra colorării și poleitului de obiecte și asupra cunoascerii notelor. Participanții au să se insinue cel mult până la 25 Iulie a. c. alăturând 3 fl. pentru procurarea materialului trebuincios. De altcum instrucțiunea e gratuită.

Literatură și știință.

— Foi comemorative pentru regimentul de infanterie ces. și reg. Frideric Wilhelm de Mecklenburg-Strelitz Nr. 31, Sibiu 1891, este titlul unei scrieri de 47 pag., prelucrată după marea istorie a regimentului, edată de locotenent-mareșalul Carol de Blazekovič, și după alte isvoare, de locotenentul Carol Lutsch. Broșura aceasta s'a tipărit cu prilegiul sărbării de 150 ani dela înființarea regimentului, cu scop ca, amintindu-se „faptele distinse ale celor mai bravi“ din acest regiment cu cercul de întregire Sibiu și compus mai ales din Români, „să fie un modest conducător fiilor în drumul, pre care părinții credincioși au umblat, — adese învingători, totdeauna cu onoare“. Conform scopului se pun sub ochii cititorului toate luptele, la care regimentul a luat parte dela înființarea sa în anul 1741 și până în prezent, amintindu-se cu numele aceia, care au excelat prin fapte vrednice de amintit, nu numai superiorii, ci și șargele și soldații de rând. În fruntea broșurei se află un frumos portret în heliogravură al Maiestății Sale. „Foile comemorative“ fiind menite a fi în prima linie distribuite gratuit între feciorii regimentului, s'au dat de comandantul regimentului, colonelul Schlacher, și în editura librăriei din Sibiu Michaelis & Seraphin pentru a le face astfel accesibile și poporațiunii din cercul de întregire și altor persoane, ce s'ar interesa de acest lucru. Prețul 30 cr. v. a. — **Studiul terenului arabil din câmpia României**, de V. C. Munteanu, director al stațiunii agronomice dela Fereastră, a apărut în formă de broșură la București. — „**Gazeta Învățătorului**“ este numele unei publicațiuni periodice, ce apare la Craiova sub redacția mai multor membri ai corpului didactic. — Despre „**Vinuri fabricate din poame**“ a publicat dl. Grigorie Halip o folositoare broșură în edițiunea „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina“. — **O idee de organizațiune militară a României**, s'a publicat prin librăria Graeve, București. Prețul 1 leu. — „**Casa Rurală**“, revistă enciclopedică ilustrată, sub direcțiunea dlui Dobre Ștefănescu. Grind (județul Ialomița) — Călărași, are în Nr. 6 următorul sumar: Cestiuni sanitare importante; Crescerea și economia animalelor domestice. de D. Ștefănescu; Medicina populară: anghina difterică, de R. Marinescu; Cultura dușilor și crescerea vermicilor de mătășă, de St. Popescu; Învățământul citirii, de I. Voiculescu; Superstițiile poporului; Epigramă. — **Confecționarea pălăriilor de paie**, o broșură cu ilustrațiuni, de Petre Mohor, dă îndrumările trebuincioase pentru recoltarea, păstrarea, pregătirea și colorarea paielor de împletit și descrie diferitele feluri de împletituri, cusătura, sulfurarea, gelatinarea și garnitura pălăriilor de paie. Prețul 50 bani. Se poate procura dela autor, comuna Vizir, jud. Brăila, sau dela redacțiunea „Casa Rurală“.

Teatru, muzică și arte preste tot.

— **Concertul „Academiei ortodoxe“** din Cernăuți, aranjat la 24 Iunie (6 Iulie) a. c. în sala de gimnastică din Suceava, a fost cercetat, după-cum citim în „Gazeta Bucovinei“, de vr'o 500 persoane, a fost onorat cu prezența Metropolitului Silvestru și a reușit pe deplin. Conducerea a fost în mâinile dlui Orest Bendevschi, ascultator de teologie la universitate. Ca soliști cu voce sonoră bine cultivată se relevă dd. Mihai Ursuliac, tenor, și George Dracinschi, bariton. — **Tenorul Gabrielescu** a secerat la concertul Academiei de muzică din Lisabona un adevărat triumf. La concert au participat regele și regina și un public foarte distins. Simpaticul nostru artist a fost decorat de regele Portugaliei cu ordinul „Concepțiunii“ și a fost primit și în audiență. —

Cântăreața Elena Teodorini, trecând pentru sezonul „de iarnă“ la America-de-Sud, a sosit în Rio-de-Janeiro, pentru a da în capitala Brasilei o serie de reprezentațiuni. — **Bustul** decedatului M. Kogălniceanu se află expus în biblioteca senatului român. Executat mai întâi în ghips de sculptorul Hégel, care a lucrat și statua cronicarului Miron Costin, și fiind cu deosebire laudat pentru marea asemănare, se ve execută și în marmoră pentru Camera și Senat.

De toate și de pretutindeni.

— **Ovațiune**. Diariștilor noștri închiși în Seghedin, dl. I. Macaveiu și Traian H. Pop, li-s'au trimis la sf. sărbători ale Pogorirei duhului sfânt câte un toc de pene de argint masiv, cu câte o peană de aur, purtând inscripția: „Adevăratului luptător național“. — **Daruri**. „Ateneul român“ din București e autorizat a primi donațiunea de 4000 lei, ce i-s'a făcut de răposatul A. Andronescu. „Fundațiunea Carol I.“ în favorul studenților universitari din București a primit o importantă donațiune dela un particular din Bordeaux. — **Napoleon al III-lea despre M. Kogălniceanu**. Răposatul odinioară împărat al Franciei, a ținut despre Kogălniceanu: „El este unul din cei mai de frunte bărbați de stat în țeara sa, și ar ocupa acest loc și în Franția, ca și în ori-care altă țeară“. — **Înmormântarea lui M. Kogălniceanu**. Corpul răposatului a sosit din Paris, Luni în 1 I. c. în țeară, fiind resturile mortuare primite de autoritățile publice la gara din Burdujeni și de aci transportate la Iași, unde înmormântarea s'a făcut în ziua de Mercuri. Serviciul religios de înmormântare s'a săvârșit în biserica metropoliei de metropolitul Moldaviei și al Sucevei, încungiuat de înaltul cler. Cordoanele carului funerar, în număr de 10, au fost ținute de reprezentantul guvernului M. S. regelui, Academiei, camerei, senatului, universității, armatei, comunei și poliției. Discursuri funebrele s'au ținut atât la metropolie, cât și la cimiter. Pentru acoperirea speselor de înmormântare camera a votat la 23 Iunie suma de 30.000 lei. — **Petreceri de vară**. O petrecere împreună cu joc aranjată inteligența din Cetatea-de-Baltă și giur cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XXXII. al „Asociațiunii transilvane“, Duminecă în 2 August n. Venitul e destinat pentru fondul despărțământului și al bisericelor române din localitate. — **Tinerimea studioasă din Rășinari** aranjiază la 7/19 Iulie o petrecere în „Dumbrava mică“ și seara în edificiul școlii. Venitul curat e destinat pentru înființarea unei biblioteci populare. — **Expositia din Timișoara** se va deschide în 19 Iulie n. la 9 oare dimineața cu solemnitatea cuvenită. După primirea și salutarea delegațiunilor va urma cercetarea expoziției, apoi un banchet și seara se va face un conduct de torțe. Pavilionul Bocșienilor este, după-cum spune „Luminătorul“, în felul său cel mai frumos din punct de vedere arhitectonic-estic.

Cronica săptămânii.

— În fine s'a încheiat în ședințele de Vineri și Sâmbătă (28 și 29 Iunie v.) ale dietei din Budapesta **desbateră generală** asupra proiectului despre administrațiunea comitatelor. Cu ocaziunea discursurilor de încheiere s'au întemplat în parlament multe scene șgomotoase, care au avut de urmare și câteva ducele. În ședința de Luni (1 Iulie v.) s'a făcut votarea nominală asupra cestiunii, dacă camera primesce proiectul reformei administrative drept basă la discuția specială. Din 411 deputați verificați, abținându-se deputații croați, au votat pentru proiect 261, în contra lui 99, absenți 50. Pentru pro-

iect a votat partidul liberal și opoziția moderată, contra lui cele două fracțiuni ale stângii extreme și vr'o 5 deputați din celelalte partide. Deputații sași parte au votat contra, parte au absentat. Baronul Pronay a prezentat apoi propunerea pentru amânarea desbaterii speciale până la toamnă. Propunerea aceasta, combătută de ministrul-president contele Szapáry, a fost pusă la vot numai în ședința de Marți (2 Iulie v.). 188 deputați au votat contra, 88 pentru amânare, ear' 134 deputați au fost absenți. Opoziția moderată a votat asupra acestei propuneri cu stânga extremă. După-ce la votarea ce a urmat s'au respins și propunerea lui Csátár pentru tipărirea discursurilor dietale în foaia oficială și a lui Irányi pentru modificarea legii electorale, s'a pus la ordine desbaterii speciale asupra proiectului de reformă administrativă. Dar' în această ședință nu s'a rezolvat nici chiar titlul proiectului. La treizeci de deputați s'au insinuat la cuvânt asupra titlului și probabil se vor insinua și mai mulți. Stânga voiesce dar', precum se vede, a împedeca prin obstrucțiune continuarea desbaterii. — Relativ la **convențiile comerciale**, în ședința dela 9 I. c. n. a casei deputaților din Viena a respuns ministrul de comerț la o întrebare a deputatului Lueger asupra cuprinsului convențiunii comerciale cu Germania, că convenția este paragrafată, dar' încă nu iscălită, că pe baza proiectului elaborat s'au introdus negocieri cu alte state, și că deocamdată nu este în poziție de a comunica parlamentului detaliurile convenției cu Germania. — **Sesiunea extraordinară** a corpurilor legiuitoare române s'a încheiat prin mesagiul regesc, citit de generalul Florescu, presidentul consiliului de ministri, în ședința de Luni 1 Iulie v. — Scirile cele din urmă despre **tripla alianță**, încheiată pe alți 6 ani, între cele 3 puteri europene centrale, confirmă scirile anterioare, conform cărora Anglia nu s'a alăturat formal acestei alianțe. Visita, pre care împăratul Germaniei, după-ce cercetă în Haaga pre regina și regenta Holandei, o făcù dîlele aceste curții regale din Londra, și primirea călduroasă, ce i-s'a făcut împăratului de poporul englez, pe de altă parte participarea admiralului englez Hoskins la sêrbara botezului marelui vas de rêsboiu „Sicilia“, botez sêvrșit de regina Italiei cu mare pompă la Veneția, dovedesc pe deplin, că deși Anglia n'a subscriș și nu subscrie tractatul de alianță, totuși ea stă acum odată pe partea puterilor din tripla alianță, fără ca înțelegerea existentă se țințească în contra vre-unei puteri. — Ca un semn de **apropiere între Franța și Rusia** se consideră visita, ce flota franceză o face Rusiei în portul de rêsboiu Kronstadt, unde va fi întimpinată și de Țarul, și ca un semn, că Rusia caută și în alte părți a-și dobândi legături, este considerată împregiurarea, că regele Sêr-

biei, însoțit de regentul Risticî, va face la începutul lui August o vizită Țarului, care îl va primi, dupăcum se vestesce, cu distincțiune particulară. — Încât privesce apropierea Franciei de Rusia, bêtărînul savant și om de stat francez Barthélmy St. Hilaire a făcut în presa franceză o importantă enunțiaune în contra ideii de revanșe a națiunii franceze asupra celei germâne, arêtând totodată, că în urma desvoltării istorice și a adevêratelor aspirațiuni locul Franciei n'ar putè fi alătura cu Rusia.

Ghicitură

de Andron.

Din silabele următoare: a, a, a, al, ba, bu, cor, cu, e, ga, ghe, ghi, kir, in, la, leu, li, lis, lon, miș, nari, ne, nim, o, or, pèd, ra, rè, ri, rod, sa, se, sy, și, stru, ti, tou, trag, u, un, — sè se formeze 15 cuvinte, cu înțelesul indicat mai jos, așa ca, literile inițiale, citite de jos în sus, sè deè titlul unei opere mærețe, care dă directiva întregii biserici gr.-or. române din Ungaria; ear' literele finale, citite de sus în jos, sè ne spună numele autorului acelei binecuvêntate lucrări.

Cuvintele au sè însemne: 1. Numele unei matroane romane. 2. O plantă agricolă. 3. Întemeietorul Babilonului. 4. Loc istoric și port marin, unde fù învins Napoleon I. 5. Un opid românesc în Ardeal. 7. O fluiditate folositoare. 8. Un verb de conjugățiunea 1-mă. 9. Autorul „calului troian“. 10. Un rîu în Banat. 11. Un regat în Europa. 12. Un verb de conjug. III-a. 13. Una din colorile tricolorului român. 14. Port belic renumit în Turcia. 15. Locul natal al lui Archimede.

— Deslegarea ghicitei de șac din Nr. 25 este:

Amorul e cupa 'n care
E vêrsat miere, venin,
Ca sè-'l guste cel-ce n'are
Chin, durere și suspin

de D. Voniga.

Deslegări nimerite au trimis: D. Munthiu, Poiana; Ioan Mețian, Sibiu; Andron, Sara-Vale; Nicolae Onciu, Uzdin; Societatea de lectură teologică-pedagogică, Caransebeș; Emil Doje, Radna-Lipa.

La sortire s'a tras numele dlui D. Munthiu din Poiana, căruia s'a dispus a se trimite colecția de cărți din editura Institutului Tipografic.

— O întrebare. Există oare vr'un mijloc sau medicament contra vacilor tari la muls? Dacă da, rog cititorii acestei foi a 'mi-'l comunica prin redacțiune. Un abonat.

Cu 1-a Iulie v. 1891

se începe

Abonament nou

la

„FOAIA ILUSTRATĂ“.

Abonamentele se fac cu multă înlesnire atât în monarchie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung*).

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sînt rugați a ne comunica eventual prelîngă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în care li-s'a trimis oaia până acuma.

Administrațiunea „Foaiei Ilustrate“.

Exemplare complete dela începutul anului se mai pot căpeta la administrațiune.

Editura Institutului Tipografic, societate pe acții în Sibiu. — Redactor responsabil: **Dr. D. P. Barcianu.**

Tiparul Institutului Tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.